

Svårt förena teoretisk kunskap och praktisk erfarenhet

En ny avhandling vid Göteborgs universitet visar vilka kopplingar som finns mellan teoretisk kunskap och praktisk erfarenhet inom lärarutbildningen.

Men avhandlingen visar också på de problem som kan uppstå när teori och praktik möts, både i lärarutbildarnas undervisningsstrategier och i studenternas samtal.

I den senast genomförda lärarutbildningsreformen 2001 ställdes tydliga krav på att lärarutbildningen i ökad utsträckning skulle forskningsanknytas och att förankringen i yrket skulle stärkas. Det skulle ske genom en ökad växelverkan mellan teoretisk kunskap och praktisk erfarenhet.

I sin studie har Anita Eriksson undersökt hur närmandet mellan teoretisk kunskap och praktisk erfarenhet skrivs fram i nationella och lokala lärarutbildningsdokument och texter om högre utbildning, och hur detta uttrycks i olika typer av samtal mellan studenter och mellan studenter och lärarutbildare.

Av studien framgår att både lärarutbildare och studenter använder sig av olika strategier för att koppla teoretiska och praktiska utbildningsinslag till varandra. För lärarutbildarna handlar det antingen om att konkretisera det teoretiska innehållet med hjälp av praktisk eller ”beprovad” erfarenhet. Eller så utformar de uppgifter med krav på att studenterna ska reflektera över relationen mellan litteratur/föreläsningens innehåll och de erfarenheter de fått från den verksamhetsförlagda delen av utbildningen. Det faktum att uppgifterna ska examineras har medfört att samtal om examinationskrav har överordnas uppgifternas fokus på relationen mellan teoretisk kunskap och praktisk erfarenhet och därmed har lärarutbildarens intentioner bara infriats till en del.

Studien visar att studenter ser både teoretisk kunskap och praktisk erfarenhet som viktiga delar av utbildningen. I samtal studenter emellan söks, delas, jämförs och granskas kunskap och erfarenhet.

-Hur yrkesförankrade studenternas försök blir när de ska koppla samman och förstå relationen mellan teoretisk kunskap och yrkesutövandet, beror på vad de har tillgång till för typ av erfarenhet i gruppen. De använder sig ibland av erfarenheter hämtade från förskola och skola, men också av föräldraerfarenheter eller andra privata erfarenheter, säger Anita Eriksson.

Under intervjuerna har studenterna lyft fram tillgång till egen men också till andra studenters och lärarutbildares berättelser om gjorda erfarenheter som en förutsättning för att de ska kunna yrkesförankra litteratur- och föreläsningens innehåll.

- I situationer då studenter har saknat erfarenhet eller inte har fått tillräckligt tydliga exempel i relation till det teoretiska kursinnehållet har det i sin tur medfört svårigheter för dem att översätta innehållet till ett konkret sätt att arbeta med och förhålla sig till barn i olika situationer, säger Anita Eriksson.

Studenterna pekar även på hur svårt det kan vara att få erfarenhet av de nya sätten att arbeta på – de som presenterats på utbildningen i litteraturen och under föreläsningarna. Ute på förskolor och skolor tillämpas inte alltid det nya. Svårigheten består enligt studenter även i att intentioner och föreställningar om lärarutbildning och yrkesutövande ibland skiljer sig åt mellan de lärarutbildare som är verksamma på högskolan och de lärarutbildare som är verksamma i förskolan eller skolan.

Anita Eriksson lägger fram sin avhandling ”*Om teori och praktik i lärarutbildning. En etnografisk och diskursanalytisk studie*” vid institutionen för pedagogik och didaktik fredagen den 17 april kl 13.15.

Plats: Kjell Härnqvistsalen, Pedagogien Hus A, Västra Hamngatan 25, Göteborg

Kontakt: 0762-648852

[Länk till avhandlingen \(fulltext\):](http://gupea.ub.gu.se/dspace/handle/2077/19735) <http://gupea.ub.gu.se/dspace/handle/2077/19735>

Presskontakt: Torsten Arpi, Utbildningsvetenskapliga fakulteten, Göteborgs universitet,
torsten.arpi@gu.se, 0768-581187